

D ů v o d y:

Podle čl. III. uvoz. zák. k ex. ř. byly zachovány v platnosti dosavadní zákonné předpisy o zajišťování daní a jiných veřejných dávek. V tom směru nařizoval dvorský dekret ze dne 18. června 1786 čís. 577 sb. z. s., že zajištění pohledávek státního pokladu může se státi zabavením neb jinými prostředky zajišťovacími bez požádání za exekuci a že fiskální úřad má se vykázati průkazem o zahájení vyšetřování neb předložením nařízení dvorského nebo zemského úřadu. Dvorský dekret ze dne 24. října 1806, čís. 789 sb. z. s. nařídil, že příslušný politický úřad má právo zařídití potřebné zajištění a, aby bylo vykonáno, požádati soud nebo udělití příkaz fiskálnímu úřadu (nyní finanční prokuratuře). Podle § 38 písm. c) knih. zák. má býti povolen záznam na požádání veřejných úřadů, jež jsou podle své působnosti ustanoveny k tomu, by z úřadu zajišťovaly pohledávky státního pokladu. Podle nařízení ministerstva spravedlnosti a financí ze dne 24. dubna 1871 čís. 50 ř. zák., ze dne 14. května 1879 čís. 76 ř. zák., ze dne 17. listopadu 1892, čís. 215 ř. zák. a ze dne 18. ledna 1898 čís. 28 ř. zák. jsou berní úřady zmocněny k dobývání a zajišťování daní a veřejných dávek (státních). Podle uvedených předpisů není podmínkou pro povolení zajištění daní knihovním záznamem ani předložení platebního rozkazu ani uvedení platebního příkazu v návrhu exekučním, aniž v požádání o zajištění. Stačí požádání a exekuční soud nezkoumá a nemůže ani zkoumat, zda se o zajištění žádá právem a zda jsou pro ně podmínky, nýbrž zkoumá jen, zda požádal o zajištění oprávněný úřad a zda jde o pohledávku ve smyslu uvedených předpisů. Cítí-li se povinný stížen v jiném směru, nemůže se domáhati odpomoci rekursem u vyššího soudu, nýbrž po případě u správního úřadu, zejména, má-li za to, že tu není podmínek zajištění. Jen u finančního úřadu může uplatnit, že tu není náležitostí pro žádané zajištění, zejména že tu není předpokladu písemného příkazu ve smyslu § 284 zákona o přímých daních. Tato otázka se totiž netýče ani mezi působnosti finančního úřadu (jeho příslušnosti k zajištění) ani druhu pohledávky, nýbrž věcných podmínek pro ně. Proto nebylo závady, by nebylo soudem zajištění povoleno.

Čís. 12239.

Pracovní soudy (zákon ze dne 4. července 1931, čís. 131 sb. z. a n.).
Pro řízení před okresními soudy o pracovních sporech v místech, kde není ani pracovního soudu ani oddělení okresního soudu pro pracovní spory, platí, kromě odchylky co do místní příslušnosti, obecné předpisy civilních soudních řádů, tedy také předpisy o smlouvě o rozsudím.

Příslušnost okresních soudů ve sporech pracovních podle § 42 zákona čís. 131/1931 jest výlučná v tom smyslu, že dobrovolné podrobení se příslušnosti jiných řádných soudů by nemělo právní účinek, ale to není na závadu, by úmluvou v hromadné pracovní smlouvě nebylo přeneseno rozhodování o těchto sporech na rozhodce.

Ujednání o rozhodčím soudě v kolektivní smlouvě jest pro zúčastněné strany závazné, třeba ten který účastník nedal za svou osobu písemný souhlas ke smlouvě o rozhodčím soudě, leč že by toto ustanovení kolektivní smlouvy bylo výslovně vyloučeno zvláštní úmluvou. Ten, kdo se dovolával kolektivní smlouvy k opodstatnění svého nároku, dal tím zřejmě najevo, že se podrobil jejím ustanovením. Vyřizovaly-li podle kolektivní smlouvy paritní rozhodčí výbory všechny spory z této smlouvy, nezáleží na tom, zda spor vznikl za trvání závodu a pracovního poměru, či až po zrušení závodu a po skončení námezdního poměru.

Zákonem o pracovních soudech nepozbyly platnosti soukromoprávní úmluvy o příslušnosti rozhodčích soudů ve sporech, o nichž by byl jinak povolán rozhodovati řádný soud.

(Rozh. ze dne 29. prosince 1932, R I 1021/32.)

Proti žalobě z pracovního poměru, zadané na okresním soudě v K., namítl žalovaný, že podle kolektivní smlouvy jest příslušný paritní rozhodčí výbor. Soud první stolice námítku zamítl, rekursní soud námítce vyhověl a žalobu odmítl.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y:

Předeslati jest, že namítaná okolnost, že spor má býti rozhodnut podle kolektivní smlouvy paritním rozhodčím výborem, odůvodňuje jen námítku nepřislušnosti řádného soudu, nikoli nepřípustnost pořadu práva. (Rozhodnutí čís. 2811, 4957, 6183, 6734, 9130, 9751 sb. n. s.). Mezi stranami není sporu o tom, že jde o rozepři z pracovního poměru ve smyslu §§ 1 a 2 zákona ze dne 4. července 1931, čís. 131 sb. z. a n. Kdyby byl pro soudní okres K. zřízen pracovní soud aneb oddělení okresního soudu pro spory pracovní, bylo by řešiti otázku, zda lze tu použiti ustanovení třetího odstavce § 1 uvedeného zákona. Pro obvod okresního soudu v K. má sice býti zřízeno zvláštní oddělení okresního soudu pro spory pracovní podle § 3 odst. (1) a) vládního nařízení ze dne 1. prosince 1931, čís. 180 sb. z. a n., ale dosud zřízeno nebylo, neboť ve vyhlášce ministra spravedlnosti ze dne 17. března 1932, čís. 44 sb. z. a n., vydané podle § 4 odst. (2) onoho vládního nařízení, nebylo oddělení okresního soudu pro pracovní spory v K. uvedeno a nebyl tedy dosud určen den, kdy toto oddělení má zahájit činnost. Platí tudíž v tomto případě ustanovení § 42 zákona čís. 131/1931 sb. z. a n., že pracovní spory uvedené v §§ 1 a 2 pokud není pro soudní okres zřízen pracovní soud aneb oddělení okresního soudu pro spory pracovní, náležejí k věcné příslušnosti okresního soudu, ať byla žaloba podána za trvání pracovního nebo služebního poměru nebo po jeho skončení a ať jest hodnota předmětu sporu jakákoliv. (Viz rozhodnutí čís. 11.733 sb. n. s.) Pro řízení před okresními soudy o pracovních sporech v místech, kde nejsou v činnosti ani pracovní soudy ani oddělení okresních soudů pro pracovní spory, nestanoví § 42 zákona čís. 131/1931 sb. z. a n. jinou odchylku od obecných předpisů civ. řádu soudního kromě předpisu druhé věty

§ 42, jenž se týká místní příslušnosti okresních soudů, o níž platí v těchto případech ustanovení § 3. Ve všech ostatních směrech platí tedy u okresních soudů i v případě § 42 zákona o pracovních soudech obecné předpisy civilních soudních řádů (srovnej výnos ministerstva spravedlnosti ze dne 27. dubna 1932, čís. 20283, uveřejněný ve Věstníku min. sprav. čís. 5 z roku 1932 na str. 88), tedy také předpisy o smlouvě o rozsudím (§§ 577 a násl. c. ř. s.). Námítku, že spor má být rozhodnut paritním rozhodčím výborem, nikoliv dovolaným soudem prvé stolice, nelze tudíž posuzovati podle zvláštního ustanovení třetího odstavce § 1 zákona o pracovních soudech o tom, za jakých podmínek může být vyloučena příslušnost pracovního soudu pokud se týče oddělení okresního soudu pro pracovní spory, protože tu nejde o otázku, zdali ustanovením kolektivní smlouvy mohla být vyloučena příslušnost pracovního soudu, nýbrž jen o otázku, zdali se strany tímto ustanovením podrobily platně a závazně paritnímu rozhodčímu výboru, ač by jinak spor příslušel podle § 42 zákona čís. 131/1931 sb. z. a n. před okresní soud. Není proto třeba obírat se vývodů dovolacího rekursu o tom, zdali vyloučení příslušnosti pracovního soudu musí v kolektivní smlouvě být vyznačeno výslovně a zdali § 1 odst. (3) zákona o pracovních soudech má na mysli jen hromadné smlouvy pracovní, jež vzniknou teprve budoucně, to jest až po účinnosti tohoto zákona.

Příslušnost okresních soudů ve sporech pracovních podle § 42 zákona čís. 131/1931, sb. z. a n., jest ovšem výlučná v tom smyslu, že dobrovolné podrobení se příslušnosti jiných řádných soudů by nemělo právní účinek, ale to není na závadu, by úmluvou v hromadné pracovní smlouvě nebylo přeneseno rozhodování o těchto sporech na rozhodce, neboť takovouto smlouvou může být vyloučena podle § 1 odst. (3) uvedeného zákona i příslušnost soudu pracovního.

Pokud stěžovatel dovozuje, že ustanovení § 12 odst. (2) kolektivní smlouvy o příslušnosti paritního rozhodčího výboru není pro něho závazné a platné, protože ujednání o příslušnosti nepodepsal, jest k jeho vývodům připomenouti toto: Jak bylo podrobně vyloženo již v rozhodnutí čís. 6183 sb. n. s., na nějž se stěžovatel odkazuje, jest ujednání o rozhodčím soudě obsažené v kolektivní smlouvě pro zúčastněné strany závazné, třebaže ten který účastník nedal za svou osobu písemný souhlas ke smlouvě o rozhodčím soudě, leč že by toto ustanovení kolektivní smlouvy bylo výslovně vyloučeno zvláštní úmluvou. Žalobce ani ne tvrdil, že se mezi ním a žalovanou firmou stala taková zvláštní úmluva. Dovolává se kolektivní smlouvy k opodstatnění svého nároku, dal tím žalobce zřejmě najevo, že se podrobil jejím ustanovením. Nelze považovati za přípustné, by žalobce uznával z kolektivní smlouvy jen její část o mzdě a by zároveň neuznával její ustanovení o rozhodování ve sporech. (Viz rozhodnutí čís. 4115 sb. n. s.) Nemá proto významu stěžovatelovo tvrzení, že nepodepsal ujednání o příslušnosti paritního rozhodčího výboru; vždyť právě povaha kolektivních smluv přináší s sebou, že za členy organizací jednají zástupcové. Bezvýznamné jest další stěžovatelovo tvrzení, že závod žalované firmy byl v listopadu 1931 zrušen a že závodní výbor potom již neexistoval, čímž prý zanikla i působnost paritního rozhodčího výboru. Podle § 12 druhý odstavec kolektivní

smlouvy vyřizují paritní rozhodčí výbory všechny spory vzniklé z této smlouvy, které nelze narovnatí smírnou cestou mezi správou závodu a závodními výbory a které nespádají do kompetence rozhodčí komise podle § 26 zákona o závodních výborech. O takový spor jde i v souzeném případě a nezáleží na tom, zdali vznikl za trvání závodu a pracovního poměru, či až po zrušení závodu a po skončení námezdního poměru. (Srovnej rozhodnutí čís. 6183 sb. n. s.).

Stěžovatelův názor, jež sdílel i prvý soud, že v této věci paritní rozhodčí výbor podle § 12 odst. 2 kolektivní smlouvy pozbyl působnosti zákonem o pracovních soudech, není správný, neboť podle § 44 zákona čís. 131/1931 sb. z. a n. pozbyly sice dnem 1. ledna 1932 platnosti právní normy o předmětech tímto zákonem upravených, ale to se netýká soukromoprávních úmluv o příslušnosti rozhodčích soudů ve sporech, o nichž by byl jinak podle § 1 j. n. povolán rozhodovati řádný soud jako právě v této věci. Rekursní soud rozhodl tedy správně, že pro tento spor jest příslušným paritní rozhodčí výbor, nikoliv dovolaný soud, a právem vyhověl námitce nepřislušnosti řádného soudu.

Čís. 12240.

Zákon ze dne 11. července 1922, čís. 242 sb. z. a n., o pojištění u báňských bratrských pokladen.

Provisionista, jemuž byl invalidní důchod zastaven, an prý opět nabyt způsobilosti k povolání, má ke stížnosti u rozhodčího soudu lhůtu celého roku od doručení výměru bratrské pokladny o tomto zastavení; chce-li si však zabezpečiti získané čekatelství i pro případ, že jeho stížnosti nebude vyhověno, jest pro něho příkazem opatrnosti, by se zachoval podle § 23 zákona.

Zánik čekatelství pro neplacení uznávacího poplatku nemá v zápětí ani ztrátu práva ke stížnosti proti výměru bratrské pokladny, jímž bylo vysloveno zastavení výplaty invalidního důchodu, ani zánik nároku na tento důchod.

(Rozh. ze dne 29. prosince 1932, R I 1066/32.)

Žalobce, provisionista, domáhal se na Josefu S-ovi a na Svazu horníků v Československé republice náhrady škody a placení doživotního důchodu a odůvodňoval žalobní žádost takto: Provise žalobcova jako horníka byla výměrem revírní bratrské pokladny v M. ze dne 24. dubna 1927 čís. 15.667 dnem 1. května 1927 zastavena, jelikož podle lékařského nálezu ze dne 22. března 1927 jest schopen k hornické práci. Žalobce podal proti tomuto výměru dne 14. prosince 1927 žalobu u rozhodčího soudu bratrských pokladen v M., kterážto žaloba nálezem tohoto soudu ze dne 9. listopadu 1929 byla zamítnuta proto, že žaloba byla podána opožděně. Žalobce se po doručení tohoto nálezu obrátil na prvžalovaného jeho předsedu spolužalované strany, protože zamýšlel proti tomuto nálezu podati odvolání, a tu prý mu radil prvžalovaný, by si nechal všechny listiny u něho, že odvolání udělá. Žalobce mu všechny listiny předal. Konečně se přesvědčil, že prvžalovaný odvolání vůbec